

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van Centrum voor Volwassenenonderwijs LBC-NVK te
TURNHOUT**

Hoofdstructuur volwassenenonderwijs

Instellingsnummer 31401
Instelling Centrum voor Volwassenenonderwijs LBC-NVK
Directeur Greet JANSEN
Adres Herentalsstraat 70 - 2300 TURNHOUT
Telefoon 014-47.13.18
Fax 014-43.99.21
E-mail greet.jansen@lbconderwijs.be
Website www.lbconderwijs.be

Bestuur van de instelling Volwassenenonderwijs LBC-NVK v.z.w.
Adres Sudermanstraat 5 - 2000 ANTWERPEN 1

Scholengemeenschap Consortium Volw De Rank vzw
Adres Kleinhoefstraat 6 - 2440 GEEL

Dagen van het doorlichtingsbezoek 6-10-2014, 7-10-2014, 8-10-2014, 9-10-2014, 10-10-2014,
13-10-2014

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 13-10-2014

Datum bespreking verslag met de instelling 17-11-2014

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Robert VANDEPUT
Teamleden Dirk FIERS, Bart MAES, Carine STEVERLYNCK, Els VAN
RAEMDONCK

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	6
2.1 Opleidingen in de doorlichtingsfocus	6
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	6
3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	7
3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?	7
3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?.....	7
3.1.1.1 Aanvullende algemene vorming	7
3.1.1.2 Informatica: toepassingssoftware.....	11
3.1.1.3 Begeleider in de kinderopvang, Begeleid(st)er buitenschoolse kinderopvang	13
3.1.1.4 Jeugd-en gehandicaptenzorg	16
3.1.1.5 Spaans richtgraad 1, Spaans richtgraad 2, Spaans richtgraad 3, Spaans richtgraad 4	19
3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'?	21
3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?	22
3.2 Respecteert het centrum de overige reglementering?	23
4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?	24
4.1 Kostenbeheersing cursisten	24
4.2 Evaluatiepraktijk	25
5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM	26
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM	27
6.1 Wat doet het centrum goed?	27
6.2 Wat kan het centrum verbeteren?	27
6.3 Wat moet het centrum verbeteren?	28
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	29
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	29

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of het centrum

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door het centrum,
3. het algemeen beleid van het centrum.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam het gehele centrum aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in het centrum een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal opleidingen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door het centrum na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of het centrum voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt het centrum voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt het centrum om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt het centrum de doelen en gaat het centrum dit na?
 - ontwikkeling: heeft het centrum aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van het centrum aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen als het centrum binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of het centrum de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van het centrum de cursisten over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van het centrum het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het CVO LBC-NVK Turnhout-Hoogstraten biedt in de Kempense regio secundair volwassenenonderwijs (SVWO) aan in acht studiegebieden. Het aandeel lesurencursist is momenteel als volgt gespreid: Algemene vorming 5%, Huishoudelijk onderwijs 4 %, Informatie- en communicatietechnologie 4%, Land- en tuinbouw 1%, Personenzorg 73%, Talen richtgraad 1 en 2 10%, Talen richtgraad 3 en 4 1% en Voeding 2%. Het doorlichtingsteam onderzocht negen opleidingen uit vijf studiegebieden, die samen nagenoeg 93% van het aanbod SVWO vertegenwoordigen.

De onderwijskwaliteit van alle onderzochte opleidingen voldoet: Aanvullende algemene vorming, Informatica: toepassingssoftware, Begeleider in de kinderopvang, Begeleid(st)er buitenschoolse kinderopvang en Spaans richtgraad 1 tot en met 4. De opleiding Jeugd- en gehandicaptenzorg is zeer goed. Het centrum streeft er bewust naar om de kosten van de opleiding voor de cursisten zo laag mogelijk te houden. Zeker in de beroepsgerichte opleidingen pleit dit in het voordeel van de cursisten.

Het centrum heeft de intentie om onderwijskundig te vernieuwen: het streeft naar een meer competentiegericht onderwijs. De implementatie van een competentiegerichte evaluatiepraktijk is voor de meeste opleidingen dan ook een uitdaging. De kruisbestuiving tussen de verschillende opleidingen kan beter.

Het vernieuwde centrumbeleid richt zich uitdrukkelijk op onderwijskundige en onderwijsondersteunende aspecten en minder op outputresultaten. Voor de interne kwaliteitszorg doet het centrum een beroep op de ondersteuning van LBC-centraal. De aandacht voor de kwaliteit van de opleidingen kan hierin nog een grotere plaats krijgen.

Het centrum heeft op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne nog een aantal werkpunten. Het komt er vooral op aan om de preventieve veiligheidsmaatregelen op de verschillende leslocaties nog beter aan te tonen en gevolg te geven aan de opmerkingen in deskundigheidsverslagen. Dit gunstig advies is dan ook beperkt in de tijd.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande opleidingen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Opleidingen in de doorlichtingsfocus

Algemene vorming

Aanvullende algemene vorming

Personenzorg

Begeleider in de kinderopvang

Begeleid(st)er buitenschoolse kindopvang

Jeugd-en gehandicaptenzorg

Informatie- en communicatietechnologie

Informatica: toepassingssoftware

Talen richtgraad 1 en 2

Spaans richtgraad 1

Spaans richtgraad 2

Talen richtgraad 3 en 4

Spaans richtgraad 3

Spaans richtgraad 4

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Logistiek - Materieel beheer

Kostenbeheersing leerlingen / cursisten

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde opleidingen het volgende op.

3.1.1.1 Aanvullende algemene vorming

Voldoet

De eindtermen in de onderzochte modules maatschappij M, moderne vreemde taal M1 en M2 en wiskunde basis, M1 en M2 worden op een voldoende wijze bereikt. Ze worden met zorg aangeboden en voldoende valide geëvalueerd. Het centrum slaagt erin zijn tweedekansfunctie volwaardig op te nemen en voor volwassenen een mogelijkheid te bieden om een diploma secundair onderwijs te behalen. De uitval van de cursisten blijft beperkt en de slaagpercentages liggen in de lijn van het Vlaams gemiddelde.

Outputgegevens

Leerprestaties

Leerloopbaan

Outcomes

Tevredenheid

Ondanks de heterogene instroom en de sterk verschillende onderwijsachtergrond van de cursisten worden in de modules moderne vreemde taal M1, M2, wiskunde basis, M1, M2 en maatschappij M de eindtermen gerealiseerd. Er is nog vooruitgang te boeken op het vlak van differentiatie en gerichte leerondersteuning. Het ontwikkelen van leerstrategieën en het probleemoplossend denken vormen voldoende het uitgangspunt van de lesactiviteiten maar de vorderingen van de cursisten op dit vlak worden nog te weinig in kaart gebracht. De attitudes uit het opleidingsprofiel worden nog te weinig systematisch nagestreefd, al brengen de leraren hiervoor tijdens de lessen voldoende aandacht op.

De uitval van cursisten blijft beperkt en de slaagcijfers liggen ongeveer op het Vlaams gemiddelde.

Het centrum brengt aandacht op voor zijn maatschappelijke opdracht en stimuleert de cursisten tot het behalen van een diploma secundair onderwijs. Het maakt in zijn onderwijsaanbod evenwel geen onderscheid tussen cursisten die gericht zijn op tewerkstelling en cursisten die gericht zijn op verder studeren en moet hiervan in de nabije toekomst gericht werk maken om aan de vigerende regelgeving tegemoet te komen.

Uit gesprekken met cursisten blijkt een vrij grote tevredenheid over het aanbod AAV, de gehanteerde werkvormen en de betrokkenheid van de leraren en de trajectcoördinatoren op het welbevinden van de cursisten. Ze waarderen dat ze een tweede kans krijgen tot het behalen van een diploma secundair onderwijs maar ervaren de grote lesgroepen als een belemmering voor een kwaliteitsvolle leerondersteuning. De module maatschappij M kan naar hun aanvoelen nog beter gestructureerd worden. Een groep cursisten is vragende partij voor een aanbod Frans.

De leraren zijn eveneens tevreden met het gevoerde beleid, waarderen sterk de wijze waarop de coördinatie vorm krijgt maar houden vast aan voldoende zelfsturing.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Doelmatigheid

Beheersingsniveau

Samenhang

Het centrum legt voor de onderzochte modules een voldoende eindtermgerichtheid aan de dag. Het lerarenteam heeft op korte tijd sterk ingezet op een afstemming van het aanbod op het nieuwe leerplan. Voor de modules Engels en wiskunde worden leerboeken gebruikt die afgestemd zijn op de eindtermen. De keuze voor het leerboek voor de module wiskunde basis is verantwoord gezien het bijzonder zwakke startniveau van sommige cursisten op

het vlak van rekenvaardigheid. Voor de module maatschappij wordt momenteel eigen leermateriaal ontwikkeld dat verzorgd is, voldoende inspeelt op de actualiteit, twee van de drie grote clusters van basiscompetenties uit het opleidingsprofiel voldoende dekt en naar de cursist toe leerondersteunend is. De nieuw ontwikkelde cursus komt tegemoet aan de vraag van de cursisten voor een meer gestructureerde aanpak.

De eindtermen Engels komen in voldoende mate en met de gepaste diepgang aan bod. De vijf vaardigheden en ondersteunende kennis krijgen evenwichtig aandacht. De ondersteunende kennis staat in functie van het taalgebruik en wordt op taakgerichte manier aangebracht. In de lesactiviteiten is er aandacht voor de strategieën maar de vorderingen van de cursisten worden totnogtoe te weinig systematisch in kaart gebracht. Er kan eveneens nog meer worden ingezet op het gebruik van de verschillende opgelegde tekstsoorten. Met binnenklasdifferentiatie is een goed begin gemaakt, maar de groepsgrootte belemmert een doorgedreven gebruik ervan.

In de modules wiskunde wordt een didactiek gehanteerd die past bij de eigenheid van het doelpubliek en het startniveau op het vlak van rekenvaardigheid bij de cursisten. Via een gradueel opgebouwd leerpad tracht de leraar in te spelen op de heterogeniteit van de doelgroep qua leertempo en startcompetenties. In de M2-module wiskunde wordt met het statistisch onderzoek een goede aanzet gegeven tot taakgericht en functioneel werken. Dat neemt niet weg dat de functionaliteit nog kan toenemen en dat er nog doelmatiger en meer gedifferentieerd kan worden ingezet op de eigenheid van het leren bij laag geschoolde cursisten.

De module maatschappij is voldoende afgestemd op de eindtermen. De lesactiviteiten en de opdrachten sluiten aan bij het opleidingsprofiel. Het team heeft hard ingezet om de AAV-modules te laten aansluiten bij de leerinhouden van het nieuwe leerplan. Daardoor is de aandacht voor het generieke competentiegerichte karakter van de eindtermen soms ten onrechte verschoven naar de vereiste kennisverwerving en worden de mogelijkheden om geïntegreerd te werken, om horizontale samenhang te realiseren en om aansluiting te zoeken met de beroepsopleiding nog te weinig benut. Toch is het geëngageerde en constructief samenwerkende AAV-team hiertoe meer dan bereid en beschikt het ook over de nodige professionaliteit om dit te realiseren. Over de modules heen is er ook nog te weinig systematische aandacht voor de attitudes die volgens het opleidingsprofiel moeten worden nagestreefd. Dat neemt niet weg dat in de verschillende modules en door de vakgroep in het geheel voldoende aan bepaalde aspecten van attitudevorming bij de cursisten wordt gewerkt zoals bijvoorbeeld aan zelfstandig leren in een ICT-ondersteunde omgeving. Andere attitudes blijven evenwel onderbelicht en moeten meer gericht aandacht krijgen.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

Het centrum kiest voor een modulaire organisatie binnen een 20-wekenstelsel. Hoewel er wordt uitgegaan van standaardtrajecten is er voldoende aandacht voor individuele trajecten op maat en draagkracht van de cursisten. Deze elementen gekoppeld aan een alerte individuele trajectbegeleiding beperken de dropout.

Dit schooljaar wordt geëxperimenteerd met gecombineerd onderwijs in alle AAV-modules. Het is de vraag of deze methodiek aangepast is aan de noden van het cursistenpubliek.

Bovendien stellen zich een aantal andere problemen met de organisatie van het aanbod die op korte termijn een gepaste oplossing en misschien prioriteit verdienen. De groepsgrootte van diverse modules vormt een belemmerende factor om met een zo groot mogelijke groep van cursisten de eindtermen te realiseren en in de nodige leerondersteuning te voorzien. De heterogeniteit van de lesgroepen vormt eveneens een bedreiging voor de onderwijskwaliteit. Een meer doorgedreven analyse van de didactische beginsituatieanalyse van de cursisten en een daarop afgestemde didactiek, moet de geëngageerde leraren meer didactisch comfort geven.

Het lerarenteam heeft een begin gemaakt met binnenklasdifferentiatie en wil hier in de toekomst gericht op inzetten. Gelet op de bijzonder heterogene instroom vormt dit een noodzaak. Zeker de laag geschoolde cursisten hebben een meer gerichte en aangepaste leerondersteuning en -omgeving nodig om de eindtermen met voldoende diepgang te bereiken nog los van de ondersteuning die momenteel reeds wordt voorzien. Maar ook de cursisten op het andere uiterste van het continuüm verdienen aangepaste trajecten. Het lerarenteam heeft met de sterke focus op de leerplandoelstellingen zeker een goede basis gelegd om op een nog meer creatieve en aangepaste wijze te differentiëren in de leertrajecten en methodieken.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Het centrum beschikt nipt over voldoende leermiddelen en een aangepaste uitrusting om de eindtermen te realiseren. Het voorziet weliswaar in verzorgde leslokalen op toegankelijke locaties en beschikt over een voldoende ICT-uitrusting, toch kan de leeromgeving in zijn geheel nog duidelijk aan kracht winnen zeker wat het vakspecifiek en leerondersteunend materiaal betreft. Ook voor de laag geschoolde cursisten is weinig didactisch aangepast materiaal voorhanden. Het feit dat het grootste leslokaal als doorgang gebruikt wordt, vormt soms een belemmering.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i> <i>Feedback</i>	Het centrum heeft gekozen voor een systeem van gespreide evaluatie van waaruit het leerproces geregeld wordt bijgestuurd en een doeltreffende remediëring voor de cursist kan worden opgezet. Cursisten worden accuraat geïnformeerd over de evaluatiepraktijk, hebben een inzicht in het vooropgestelde beheersingsniveau en krijgen voldoende gerichte feedback over hun leervorderingen en werkpunten. De evaluatiepraktijk van alle modules is voldoende afgestemd op de eindtermen. Toch zijn er nog kleine leemtes en is er nog kwaliteitsvooruitgang te boeken. De evaluatiepraktijk van de moderne vreemde talen en meer specifiek van Engels is evenwichtig gespreid over de vaardigheden en de ondersteunende kennis. Er wordt uitdrukkelijk gekozen voor een aparte toetsing van de ondersteunende kennis in doorgaans zinvolle contexten. De competentiegerichte toetstaken zijn doorgaans functioneel en laten toe de beheersing van de vaardigheden op een valide manier in kaart te brengen. Niettemin wordt de eindterm ‘het onderwerp bepalen’ nog te veel verward met ‘relevante informatie halen’ uit een tekst. Voor zowel de mondelinge als de schriftelijke vaardigheid zijn evaluatiecriteria opgesteld. Voor de mondelinge vaardigheid sporen de criteria met de vooropgestelde eisen van het opleidingsprofiel. Voor de schriftelijke vaardigheid zijn de evaluatiecriteria niet afgestemd op de tekstenmerken van het opleidingsprofiel. Er worden bijvoorbeeld punten gegeven voor de schrijfvaardigheid op originaliteit en creativiteit terwijl de cursist enkel standaarduitdrukkingen en vaste frasen hoeft te gebruiken. Binnen het geheel van de evaluatiepraktijk is er te weinig gestructureerde aandacht voor het in kaart brengen van de vorderingen van de cursisten op het vlak strategieën.

Voor de modules wiskunde kiest het lerarenteam doelbewust om de opgebouwde getallenkennis en meetkundige inzichten en het functioneel en probleemoplossend toepassen ervan, apart te testen, wat een verantwoorde keuze is gelet op de instroom van cursisten. Voor de module M2 kan evenwel nog gericht worden ingezet op het onderzoekend en probleemoplossend vermogen van de cursisten. Het proefproject gecombineerd onderwijs kan hier de brug slaan naar de beroepsopleidingen en de nodige differentiatiemogelijkheden bieden.

De evaluatiepraktijk voor de module maatschappij vormt een mix van kennisreproductie en competentiegerichte opdrachten, wat gelet op de doelgroep te verantwoorden is. De opdrachten en taken zijn afgestemd op de actuele ontwikkelingen en scherpen het inzicht van de cursisten aan. Maar ook hier worden nog kansen onbenut gelaten om voor de cursisten zinvolle linken te leggen met de beroepsopleidingen.

Het centrum deed vooralsnog geen inspanningen om de vorderingen van de cursisten op het vlak van attitudes in kaart te brengen en moet deze leemte invullen. In de beroepsopleidingen zijn daartoe overigens inspirerende voorbeelden uitgewerkt.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Het centrum heeft voor AAV net als voor de andere opleidingen een concept van leer- en trajectbegeleiding uitgewerkt dat spoort met de prioriteiten die de overheid legt. Het intake- en informatiebeleid is kwaliteitsvol uitgebouwd en de informatiemomenten worden door de cursisten als een sterk punt benoemd. De individuele trajectbegeleiding en -opvolging vormen samen met de extra mogelijkheden tot leerondersteuning een meerwaarde voor de cursist. De cursisten waarderen naast deze faciliteiten de betrokkenheid van de leraren op hun leervorderingen en welbevinden en hun laagdrempelige opstelling. Dat neemt niet weg dat het centrum voor de opleiding AAV nog groeimogelijkheden heeft. Met het opzetten van taalondersteuning is een goed begin gemaakt, maar het taalbeleid van het centrum kan nog aan kracht winnen. Een doelgerichte programmatie van de op komst zijnde geletterdheidsmodules en een intensere samenwerking met andere aanbodsverstrekkers NT2 kunnen zeker soelaas bieden. Het EVC-beleid verdient zeker meer aandacht. Een vierde uitdaging vormt het opzetten van een specifieke leerondersteuning voor laag en lager geschoolde cursisten naast dat van de cursisten met een rijke(re) bagage. Voor specifieke problematieken zoals dyslectie, dyscalculie en faalangst is er nog geen systematisch beleid uitgebouwd. Een doelgerichte centruminterne informatieoverdracht over de cursisten ontbreekt nog. Het gebruik van een digitaal cursistenvolgsysteem dat ook de doeltreffendheid van de vele initiatieven monitort, zal op dit vlak een meerwaarde vormen.

Professionalisering

De vakgroep wil als zelfsturend team functioneren. Het team beschikt over reflecterend vermogen en stelt zichzelf geregeld in vraag. Opvallend is ook de grote betrokkenheid van de leraren op de cursisten en hun leervorderingen. Rekening houdend met de kleinschaligheid en de deeltijdse aanstelling van de leraren wordt bijzonder constructief en hecht samengewerkt binnen het AAV-team. De gerichte coaching en ondersteuning van het team door de opleidingscoördinator spelen eveneens een cruciale rol. Toch kan er nog op een meer doorgedreven planmatige wijze aan de zorg voor kwaliteit worden gewerkt en kan de deskundigheid op sommige vlakken nog worden verruimd. Diverse al dan niet bestaande samenwerkingsverbanden kunnen daartoe worden benut. Het AAV-team beschikt over voldoende draagkracht en is voldoende geëngageerd om de opgebouwde kwaliteit verder te borgen en de hierboven geformuleerde uitdagingen aan te gaan.

3.1.1.2 Informatica: toepassingssoftware

Voldoet

Het centrum bereikt de leerplandoelstellingen in voldoende mate.

Outputgegevens	Het centrum realiseert de doelstellingen van de opleiding in voldoende mate.
<i>Leerprestaties</i>	Het bedient met deze opleiding geen specifieke doel- of kansengroepen.
<i>Leerloopbaan</i>	Nagenoeg alle cursisten volgen de opleiding met het oog op persoonlijke ontwikkeling. Het aantal inschrijvingen voor de opleiding vertoont al enkele jaren een neerwaartse trend. Vandaag zijn de inschrijvingen gedaald tot 30% van het peil van het schooljaar 2007-2008.
<i>Outcomes</i>	Het centrum heeft een traditie in het verzamelen en analyseren van relevant cijfermateriaal met betrekking tot deelname aan de evaluatie, de uitval, het slaagpercentage en de uitgereikte studiebewijzen. Het hanteert deze data niet formeel als indicator voor de kwaliteit van zijn onderwijs, de bespreking van markante cijfers of trends maakt nog geen deel uit van het vakoverleg.
<i>Tevredenheid</i>	De deelname aan de evaluaties scoort met bijna 100% prima. Uit de cijfers van het centrum blijkt een vrij hoge gemiddelde uitval van 24%. Dat kan mogelijks verklaard worden door de traditioneel grote uitval in de opleidingen voor gedetineerden, dat komt echter niet tot uiting in de cijfers. Het centrum kan overwegen om de beschikbare data te verfijnen naar opleidingen, modules, vestigingsplaatsen, enz. zodat gerichte acties mogelijk worden. Dat geldt eveneens voor de tevredenheidsenquêtes bij de cursisten. De huidige procedure bij de cursistenbevragingen laat enkel toe om conclusies te trekken op het niveau van het volledige centrum.
Onderwijsaanbod	De onderwijsdoelstellingen worden in voldoende mate aangeboden. Dat blijkt uit de continuïteit tussen de leerstofplanningen en het cursusmateriaal.
<i>Volledigheid</i>	Het centrumsjabloon voor de leerstofplanningen wordt nog niet algemeen gebruikt. Ondanks de expliciete en terechte vraag van de centrumleiding om de verwijzing naar de leerplandoelstellingen op te nemen in de leerstofplannen, wordt dit niet bij alle modules toegepast. Een gemiste kans want dit zou de leerplangerichtheid van de opleiding zeker bevorderen.
<i>Evenwicht</i>	Voor de modules Initiatie in de informatica, Tekstverwerking 1, Rekenblad 1 en een enkele module Multimedia 1 worden handboeken gebruikt. Voor alle andere modules hanteert het centrum eigen syllabi. De handboeken en de syllabi sporen inhoudelijk met de leerplandoelstellingen en zijn afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. Ze zijn overzichtelijk en geschikt voor de doelgroep van volwassenen. Er zijn echter nauwelijks afspraken die kunnen leiden tot meer gelijkgerichtheid bij het opstellen van een syllabus. Zowel vormelijk als inhoudelijk is er ruimte voor meer onderlinge afstemming tussen de betrokken leerkrachten. Dat blijkt eveneens uit de leerstofplanningen waar soms verschillende planningen circuleren voor parallelle modules.
<i>Doelmatigheid</i>	De onderwijsdoelen worden geïntegreerd aangeboden. Het leerklimaat is aangenaam. Er wordt interactief en functioneel les gegeven. Het onderwijsleerproces verloopt nog vrij klassiek. De elektronische leeromgeving van het centrum wordt niet gebruikt door de ICT-leerkrachten, terwijl voor hen de stap naar een digitaal leerplatform het minst problematisch zou moeten zijn.
<i>Beheersingsniveau</i>	Het centrum organiseert intern nascholingsessies om het gebruik van een elektronische leeromgeving aan te moedigen. Voorlopig zonder succes bij de ICT-leerkrachten die hierin een voortrekkersrol zouden kunnen spelen.
<i>Samenhang</i>	

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De ICT-uitrusting van het centrum voldoet voor de realisatie van de onderwijsdoelstellingen. De hardware van de computerlokalen is enkel in campus ACW Turnhout eigendom van het centrum. De computerklas is er voorbeeldig uitgerust met kwaliteitsvolle toestellen. In de vestiging VITO Hoogstraten gebruikt het centrum de apparatuur van het secundair onderwijs. De samenwerking via de plaatselijke ICT-coördinator verloopt er vlot, maar de toestellen zijn heel wat minder performant dan in Turnhout. De lesgevers behelpen zich door te werken in een virtuele omgeving, maar dat heeft uiteraard beperkingen. Voor de opleiding Tablets en smartphones wordt van de cursisten verwacht dat ze over eigen apparatuur beschikken. De lesgevers maken uiteraard gebruik van toestellen van het centrum. In beide vestigingsplaatsen is een groot LCD-scherm beschikbaar.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i> <i>Feedback</i>	Er is duidelijk geen sprake van een globale visie op cursistenevaluatie binnen de ICT-opleidingen en de kwaliteit van de evaluatiepraktijk wordt niet gemonitord. De evaluatievorm en –frequentie is sterk leerkrachtafhankelijk. De frequentie varieert van louter eindevaluatie tot gespreide evaluatie. Er is nauwelijks sprake van gelijkgerichtheid. Er worden onderling geen afspraken gemaakt over de gewichten die worden toegekend aan de verschillende evaluatieonderdelen. In het geval er tussentijdse opdrachten worden beoordeeld, ontbreekt het aan transparante beoordelingscriteria. De evaluatiepraktijk is wel steeds gericht op het vaardigheidsgericht karakter van de opleiding. Ondanks de grote verscheidenheid in de evaluatiepraktijk is de kwaliteit nog net aanvaardbaar. Veel evaluaties kunnen aan kwaliteit winnen door ze nog beter af te stemmen op de onderwijsdoelstellingen. In de meeste gevallen worden de cursisten correct geïnformeerd over de wijze waarop ze zullen geëvalueerd worden. Een formele richtlijn om die informatie te verstrekken, ontbreekt echter. De feedback na de evaluatie vindt in principe plaats tijdens de klasproclamaties.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het centrum heeft maatregelen genomen om de ICT-cursisten zo accuraat mogelijk te plaatsen. Het administratief personeel wordt daartoe geregeld op de hoogte gebracht van de inhoud en het niveau van de diverse cursussen. Het toelatingsbeleid is voldoende kwaliteitsvol. Het centrum organiseert toelatingsproeven om het niveau van de al verworven vaardigheden te bepalen in het geval een cursist één of meerdere modules wil overslaan in een sequentieel geordend opleidingsprofiel. De toelatingsproef is in principe de eindevaluatie van de voorafgaande module. Verder voorziet het centrum niet in specifieke leerbegeleiding voor deze opleiding. De leraren geven permanent feedback op basis van de noden van de cursisten.
Deskundigheidsbevordering <i>Beginsituatieanalyse</i> <i>Overleg</i> <i>Vorming</i>	Het centrum responsabiliseert de personeelsleden op vlak van deskundigheidsbevordering. Van elk personeelslid wordt verwacht dat hij/zij het eigen functioneren evalueert en vervolgens doelgericht inspanningen doet om dit te verbeteren. Het centrum ondersteunt binnen bepaalde grenzen organisatorisch en financieel het professionaliseringstraject van de leerkracht. Die grenzen zijn afhankelijk van de kwaliteit van het voorgestelde professionaliseringstraject en worden individueel door de directie bepaald. De mate waarin leraren zich effectief extern nascholen is sterk leraar afhankelijk. Het centrum communiceert via zijn extranet over het nascholingsaanbod per vakgebied. De leerkrachten kunnen een financiële ondersteuning aanvragen via het Meldingsformulier professionalisering. Het nascholingsbudget kan ook worden aangewend voor de aanschaf van handboeken voor zelfstudie in functie

van een (mogelijk toekomstige) lesopdracht.

De coördinatie van de vakgroep ICT is in handen van een adjunct-directeur. Hij combineert dit met de coördinatie van de opleidingen Voeding, Naaïen, Vreemde talen en diverse andere opleidingen. Het is duidelijk dat naast de taken van adjunct-directeur en een deeltijdse lesopdracht er onvoldoende tijd overblijft om deze coördinatie op een intensieve en kwaliteitsvolle manier te laten verlopen. De frequentie van het vakoverleg blijft daardoor beperkt tot één à twee vergaderingen per schooljaar wat niet bevorderlijk is voor de dynamiek en de gelijkgerichtheid binnen dit lerarenteam.

3.1.1.3 Begeleider in de kinderopvang, Begeleid(st)er buitenschoolse kinderopvang

Voldoet

Het centrum bereikt met de cursisten op een voldoende wijze de basiscompetenties en sleutelvaardigheden van het opleidingsprofiel. Het aanbod sluit goed aan bij de basiscompetenties. De evaluatie is voldoende valide. Het leren in het centrum en het leren in de praktijk zijn op elkaar afgestemd. De cursisten worden goed ondersteund. Met het inrichten van deze beroepsopleiding neemt het centrum zijn maatschappelijke opdracht volwaardig op.

Outputgegevens

Leerprestaties

Leerloopbaan

Outcomes

Tevredenheid

Het centrum bereikt met de cursisten op een voldoende wijze de basiscompetenties en sleutelvaardigheden van het opleidingsprofiel. Er is aandacht voor competentieontwikkeling in een beroepsgerichte context, maar dit kan zowel in het aanbod als in de evaluatie nog aan kracht winnen. In de stage is er systematische aandacht voor zelfreflectie. Er is nog vooruitgang te boeken op het vlak van differentiatie.

Vier op de vijf gestarte cursisten slaagt voor de opleiding. Daarmee scoort het centrum rond het Vlaams gemiddelde. Ook het aantal cursisten dat uitvalt is ongeveer gelijk aan het Vlaams gemiddelde. Het centrum houdt daarover zelf geen gerichte data bij.

Het centrum bereikt een kwetsbare cursistengroep. Een groot deel is werkzoekend. Het centrum levert veel inspanningen om in te spelen op de noden van de cursisten. Het maakt zijn tweedekansfunctie waar. Er wordt bovendien werk gemaakt van de combinatie met algemene vorming waardoor cursisten een diploma secundair onderwijs kunnen behalen. Het centrum heeft geen systematisch zicht op de tewerkstelling van de cursisten. Naast de basisopleiding biedt het centrum ook de onthaalouderacademie voor onthaalouders aan en het kennismakingstraject voor de gezinsopvang. Hiermee speelt het in op een nood in de sector.

Op basis van de centrumeigen cursistenbevragingen kan geen uitspraak worden gedaan over de tevredenheid op opleidingsniveau. Deze bevragingen worden wel gebruikt om actiepunten te formuleren. Uit gesprekken met cursisten blijkt een grote tevredenheid over het onderwijsaanbod, de gehanteerde werkvormen en de betrokkenheid van leraren en de trajectcoördinatoren op het welbevinden van de cursisten. Zij ervaren de grote en heterogeen samengestelde lesgroepen evenwel als een belemmering voor kwaliteitsvol leren. Dit probleem stelt zich vooral in het eerste deel van het opleidingstraject. De cursisten ervaren ook een aantal praktische problemen die vooral met de lesinfrastructuur te maken hebben.

De leraren zijn eveneens tevreden met het gevoerde beleid, waarderen sterk de wijze waarop de coördinatie vorm krijgt, maar houden sterk vast aan voldoende zelfsturing.

Het centrum heeft geen systematisch zicht op de tevredenheid van alle belanghebbenden.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Doelmatigheid
Beheersingsniveau
Samenhang*

Het aanbod is leerplangericht en doorgaans goed afgestemd op de basiscompetenties. Alle leerplandoelen worden op een evenwichtige wijze aangeboden. De opbouw van de modules is samenhangend en gericht op de koppeling tussen theorie en praktijk. Er is in de concrete uitwerking van de modules doelgerichte inhoudelijke samenhang. Aan de sleutelvaardigheden wordt vooral binnen het werkplekleren op een systematische manier gewerkt. De wisselwerking tussen het leren in het centrum en het leren in de praktijk wordt doelgericht nagestreefd, maar kan nog verder aan kwaliteit winnen door het systematischer uittekenen van de leerlijnen voor de competentieontwikkeling. De systematische aandacht voor reflectie op het eigen handelen in de stage wordt doorgetrokken naar het centrumleren, maar ook hier kan meer gelijkgerichtheid en systematiek de kwaliteit nog versterken. Het overgrote deel van het leermateriaal is leerbevorderend en laat goed toe de basiscompetenties te bereiken. Het is goed gestructureerd en geïllustreerd, de doelstellingen zijn voor de cursisten duidelijk, er wordt gebruik gemaakt van gevarieerde en activerende werkvormen en van authentiek materiaal. Toch is het niveau van competentieontwikkend onderwijs niet in alle modules even sterk, bijvoorbeeld omdat theorie en praktijk voor de cursist niet voldoende geïntegreerd zijn of omdat toepassingen worden gemaakt die losstaan van het beroep van begeleider in de kinderopvang. Het lerarenteam slaagt er nog niet in dwarsverbanden met het aanbod algemene vorming te leggen. Nochtans biedt dit tal van extra opportuniteiten, ook op het vlak van leerondersteuning en expertisedeling. De samenwerking met de andere beroepsopleidingen die het centrum aanbiedt, is eveneens beperkt waardoor kansen op synergieën worden gemist.

Onderwijsorganisatie

*Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen*

De organisatie van de opleiding is gericht op de graduele koppeling tussen theorie en praktijk. De opbouw van de theoretische modules loopt parallel met de stage. Dit geeft de cursist de mogelijkheid tot ervaringsgericht leren. De stage is functioneel georganiseerd. Er is een helder vademecum, nabije begeleiding en informatieve tussentijdse- en eindevaluatie. Toch worden door het ontbreken van vormen van groepssupervisie of intervisie de integratie van theorie en praktijk en de competentieontwikkeling van de cursist niet maximaal ondersteund.

De opleiding differentieert naargelang van de persoonlijke situatie van de cursist in een één- of tweejarig traject. Deze mogelijkheid wordt door de cursisten op prijs gesteld. Er is een afzonderlijk traject voor cursisten die alleen de opleiding in de buitenschoolse kinderopvang volgen. Het centrum beschikt ook over procedures om persoonlijke trajecten uit te tekenen op basis van eerder verworven kwalificaties of competenties (EVC). De vraag naar vrijstelling is beperkt.

De grote en sterk heterogeen samengestelde lesgroepen vormen in combinatie met infrastructurele beperkingen een bedreiging voor de onderwijskwaliteit en kunnen mee oorzaak zijn van de grotere uitval in het eerste deel van het opleidingstraject. Een doorgedreven EVC-beleid samen met een creatiever inzetten van differentiatiemogelijkheden, zijn middelen om de geëngageerde leraren meer didactisch comfort te geven en de cursisten meer individueel en doelgericht te begeleiden.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Om de afhankelijkheid te beperken van de lokalen die het voltijds secundair onderwijs ter beschikking stelt, zijn recentelijk ook lokalen op een andere vestigingsplaats in gebruik genomen. Dit biedt opportuniteiten, maar het is nog geen volwaardige oplossing om aan het tekort aan lesruimtes te verhelpen. De nieuwe lokalen dienen nog verder te worden uitgerust met aangepaste leermiddelen en vakgebonden aankleding. De leeromgeving kan als geheel nog krachtiger worden ingericht, bijvoorbeeld door het ter beschikking stellen van een openleercentrum. Het centrum is zoekende naar een adequaat gebruik van ICT als ondersteuning bij het leren. Niet alle cursisten en leraren ervaren het digitaal leerplatform als een adequaat instrument.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i> <i>Feedback</i>	De combinatie van de gespreide evaluatie van het centrumleren met de competentiegerichtte evaluatie van het praktijkleren geeft voldoende informatie om te beoordelen of de cursisten de basiscompetenties verwerven. De evaluatie is representatief voor het geheel van de basiscompetenties. Vrijwel alle basiscompetenties komen op een evenwichtige wijze aan bod. De frequentie van de evaluatie laat ook toe de leervorderingen van de cursisten op te volgen. In heel wat modules zijn de evaluatieopdrachten goed afgestemd op het vereiste beheersingsniveau van de basiscompetenties. Toch zijn sommige toetsen gericht op de reproductie van kennis. In een aantal gevallen gaat het om contextloze kennis waarvan de toepassing al dan niet ook via andere opdrachten wordt geëvalueerd. De invulling van het systeem van gespreide evaluatie verschilt van leraar tot leraar. Niet in alle modules wordt eenzelfde taxonomisch niveau beoogd in de evaluatie en in de waardering ervan via de toekenning van punten. In een aantal modules worden vormen van criteriumgerichtte evaluatie toegepast waardoor de resultaten van cursisten verfijnder in beeld kunnen worden gebracht en de feedback concreter is. De evaluatie van het praktijkleren sluit aan bij de basiscompetenties en is er op gericht de competentieontwikkeling van de cursisten in kaart te brengen. Deze evaluatie besteedt ook aandacht aan het beheersen van de sleutelvaardigheden. Er is een systematische reflectie op het eigen handelen. De zelfevaluatie door de cursist en de evaluatie door de stagebegeleider zijn goed op elkaar afgestemd. Gedragsindicatoren doen dienst als maatstaf om te weten of een competentie al dan niet beheerst is of verdere ontwikkeling behoeft. Dit laat toe leerdoelen te formuleren. Het verder concretiseren van de evaluatiecriteria kan ondersteunend zijn voor het meer verfijnd identificeren van leerdoelen en voor het accuraat beoordelen of een competentie al dan niet bereikt is. Zowel voor het centrum- als voor het praktijkleren is de evaluatie voldoende transparant. De puntenverdeling is voor de cursisten duidelijk. Voor zover evaluatiecriteria zijn uitgewerkt, zijn deze ook gekend door de cursist. Feedback is inherent aan het evaluatiesysteem. Minder goede resultaten geven aanleiding tot extra begeleiding of remediëring indien de cursist hierom vraagt.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het centrum heeft voor zijn opleidingen een concept van leer- en trajectbegeleiding uitgewerkt dat spoort met de prioriteiten die de overheid legt. Het intake- en informatiebeleid is kwaliteitsvol uitgebouwd en de informatiemomenten worden door de cursisten als een sterk punt benoemd. De peiling naar motivatie, historiek en taal- en schriftelijke vaardigheden bij de intake heeft een voorspellende waarde. De individuele trajectbegeleiding en -opvolging vormen samen met de extra mogelijkheden tot leerondersteuning een meerwaarde voor de cursist. De cursisten waarderen naast deze faciliteiten de betrokkenheid van de leerkrachten op hun leervorderingen en welbevinden en hun laagdrempelige opstelling.

Dat neemt niet weg dat de opleiding op het vlak van leerbegeleiding nog groeimogelijkheden heeft. De aanpak kan sterker worden afgestemd op bepaalde doelgroepen. Zo wordt bij de zeer heterogeen samengestelde klasgroepen slechts in beperkte mate gedifferentieerd naar tempo, inhoud of methoden. Af en toe wordt wel de groeperingsvorm aangepast. Het EVC-beleid verdient zeker meer aandacht. Een doorgedreven EVC-beleid zal de heterogeniteit in de groepen reduceren. Er is nog geen gedeelde strategie voor het begeleiden van cursisten met leer- en ontwikkelingsstoornissen. Het cursistenondersteuningsysteem (COS) kan op een meer doelgerichte manier vorm krijgen over de beroepsopleiding en het aanbod AAV heen via een doordachte programmatie van de op komst zijnde geletterdheidsmodules en de inrichting van andere vormen van ondersteuning. Een doelgerichte informatieoverdracht over de cursisten en hun leervorderingen ontbreekt nog. Het gebruik van een digitaal cursistenvolgsysteem dat ook de doeltreffendheid van de vele initiatieven monitort, zal een meerwaarde vormen.

Afstemming met partners Het centrum onderhoudt netoverschrijdende samenwerkingsverbanden. Het aanbieden van de onthaalouderacademie voor onthaalouders en het kennismakingstraject voor de gezinsopvang inspireert de verdere vormgeving van de opleiding. De samenwerking met HIVSET vormt een meerwaarde, zeker naar naamsbekendheid. Met het werkveld wordt via de stagebegeleiders doelgericht samengewerkt. Toch kan de inzet van mentoren en het werkveld bij de interne kwaliteitszorg nog op een meer doordachte manier vorm krijgen.

Professionalisering De vakgroep wil als zelfsturend team functioneren. Rekening houdend met de deeltijdse aanstelling van de leraren is er frequent overleg. Er gaat in het overleg nogal wat aandacht naar organisatorische aspecten. Daarnaast reflecteert het team op de eigen werking en krijgen voorstellen tot verdere verbetering en ontwikkeling stilaan vorm. De gerichte coaching en ondersteuning van het dynamische team door de opleidingscoördinator spelen daarin een cruciale rol. Een meer systematische datavergaring, een beter zicht op de tevredenheid van cursisten op opleidingsniveau en een sterkere betrokkenheid van stakeholders op de invulling van de opleiding kan de kwaliteitsverbetering nog verder stimuleren.

De betrokkenheid van de leerkrachten op de cursisten en hun leervorderingen is sterk. De cursisten ervaren de laagdrempelige en vraaggestuurde aanpak als een meerwaarde.

3.1.1.4 Jeugd-en gehandicaptenzorg

Voldoet

De basiscompetenties en de sleutelvaardigheden van het opleidingsprofiel worden op een bijzonder kwaliteitsvolle, zelfs excellente manier bereikt. De competentiegerichtheid in de opleiding en de daarop afgestemde evaluatiepraktijk van het werkplek- en het contactleren is zonder meer een voorbeeld van goede praktijk. Het centrum zet daarenboven een mooie output neer met weinig uitval en hoge slaagcijfers. Met het inrichten van deze beroepsopleiding neemt het centrum zijn maatschappelijke opdracht kwaliteitsvol op.

Outputgegevens Het team Jeugd- en gehandicaptenzorg (JGZ) slaagt er op een excellente wijze in de basiscompetenties van het opleidingsprofiel met de cursisten te bereiken. De competentie- en criteriumgerichtheid in het werkplekleren en het contactonderwijs zijn bijzonder sterke elementen in deze beroepsopleiding. De doordachte graduele opbouw van het leertraject gekoppeld aan een clustering van modules in bouwstenen en een daarop afgestemde cursistenbegeleiding liggen verder aan de basis van deze hoge onderwijskwaliteit.

Leerprestaties
Leerloopbaan
Outcomes
Tevredenheid

Het centrum realiseert een goede output met lage uitvalcijfers en hoge slaagpercentages in vergelijking met het Vlaams gemiddelde. Het centrum houdt geen systematische gegevens bij over de tewerkstelling van de cursisten of een vervolgopleiding.

Het centrum brengt aandacht op voor zijn maatschappelijke opdracht. Het slaagt erin cursisten die op zoek zijn naar een nieuwe kans te brengen tot het startniveau van beginnende professional als opvoeder/begeleider. Voor een aanzienlijk deel van de cursisten vormt deze opleiding in combinatie met een aanbod algemeen aanvullende vorming een kans op een volwaardig diploma secundair onderwijs.

Uit gesprekken met cursisten blijkt een grote tevredenheid over het aanbod JGZ, de gehanteerde werkvormen en de betrokkenheid van de leraren en de trajectcoördinatoren op het welbevinden van de cursisten. Zij stellen wel vragen omtrent de naamsbekendheid van het centrum op het werkveld, hekelen de infrastructurele problemen en verwachten een meer graduele opbouw van het reflecterend vermogen in het begin van het leertraject.

De leraren zijn eveneens tevreden met het gevoerde beleid, waarderen sterk de wijze waarop de coördinatie vorm krijgt maar houden sterk vast aan voldoende zelfsturing.

Stakeholders en het werkveld worden niet betrokken bij de interne kwaliteitszorg in het centrum, hun tevredenheid wordt evenmin in kaart gebracht.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Doelmatigheid

Beheersingsniveau

Samenhang

Het volledige aanbod contactleren met 24 modules is perfect afgestemd op het opleidingsprofiel. Alle basiscompetenties krijgen de gepaste aandacht met de nodige diepgang. Voor alle modules is verzorgd materiaal aangemaakt dat congruent is met de basiscompetenties en leerondersteunend en doelgericht is opgesteld. Bovendien slaagt het lerarenteam erin in te spelen op actuele tendensen binnen het werkveld. Aan de sleutelvaardigheden wordt op een systematische manier gewerkt voornamelijk binnen het werkplekleren.

Er wordt les- en module-overschrijdend en sterk beroepgericht gewerkt met authentiek materiaal. Er is sprake van duaal leren in de brede betekenis van het woord. Het lesgebeuren verloopt interactief en dynamisch. Er wordt terecht groot belang gehecht aan kritische reflectie en aan de opbouw van de sleutelvaardigheden.

De organisatie van de stage spoort volledig met de eisen van het opleidingsprofiel zowel naar inhoud als naar bereik van de doelgroep. Aan de mentoren op het werkveld worden eveneens eisen gesteld die een kwaliteitsvol werkplekleren en de begeleiding ervan moeten garanderen. Centrumintern is de stage ook goed geregeld. De stagebegeleiding is verspreid over het merendeel van de leraren en de cursisten ervaren de stagebegeleiding als doeltreffend.

De lesactiviteiten worden op een gevarieerde manier vorm gegeven. Daarbij wordt gebruik gemaakt van actieve werkvormen die toelaten in te spelen op diverse leerstijlen en competentieontwikkeling stimuleren. Opvallend zijn ook de inspanningen om de cursisten het eigenaarschap van het leerproces in handen te geven. Het leren van elkaar wordt gestimuleerd via coöperatieve werkvormen. De werkbezoeken en de uitnodiging van gastsprekers vormen voor de cursisten een meerwaarde.

Het lerarenteam JGZ slaagt er evenwel nog niet in dwarsverbindingen met het aanbod algemene vorming te leggen. Nochtans biedt dit tal van extra opportuniteiten, ook op het vlak van leerondersteuning en expertisedeling.

Onderwijsorganisatie
Samenstelling klasgroepen
Organisatie curriculum

Het centrum werkt met doelgerichte voorbeeldtrajecten van twee of drie jaar en legt tegelijkertijd voor de cursist een flexibiliteit aan de dag door trajecten op maat te maken volgens noodzaak of draagkracht van de cursisten. Deze elementen gekoppeld aan een alerte individuele trajectbegeleiding beperken de dropout. Het centrum voorziet twee opstapmomenten per jaar.

Het voorbeeldtraject is opgebouwd rond zes bouwstenen bestaande uit vier modules die centraal staan zowel tijdens de lessen, de projectdagen, de intervisie en de stage. Deze clustering vormt zonder meer een meerwaarde voor de cursisten zowel naar graduele opbouw van de competenties als naar koppeling met het werkplekleren.

In de organisatie van het curriculum zitten een aantal bijzonder sterke elementen zoals de kennismaking met het werkveld aan het begin van het traject en de doordachte opbouw van het leertraject. De module-overschrijdende projectdagen zijn eveneens een voorbeeld van goede praktijk.

De grote lesgroepen vormen momenteel voor bepaalde modules zeker in combinatie met de infrastructurele beperkingen (zie onder) een bedreiging voor de onderwijskwaliteit. Een doorgedreven EVC-beleid (zie onder) samen met een creatiever inzetten van differentiatiemogelijkheden, zijn middelen om de geëngageerde leraren meer didactisch comfort te geven en de taakbelasting van de cursisten in te perken.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Een zwak punt is de beschikbaarheid van voldoende en aangepaste vaklokalen. Het centrum is sterk afhankelijk van de lokalen die het voltijds secundair onderwijs ter beschikking stelt. Dit structureel probleem gekoppeld aan de grote lesgroepen, hypothekeert de sterke kwaliteit in de opleiding zeker voor bepaalde modules zoals verzorging. Voor de andere modules beschikken de leraren wel over het minimum aan leermiddelen en uitrusting om de basiscompetenties te realiseren. De leslokalen zijn verzorgd en bevinden zich op toegankelijke locaties. Er is voldoende ICT-uitrusting aanwezig. Het lerarenteam vult de interne leermiddelen zoveel als mogelijk op eigen kracht aan. Dit getuigt van het probleemoplossend vermogen, de zelfredzaamheid en de betrokkenheid van het team. De aanwezige leermiddelen worden efficiënt ingezet. Toch kan de leeromgeving in zijn geheel nog duidelijk aan kracht winnen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

Het centrum heeft gekozen voor een systeem van gespreide evaluatie van waaruit het leerproces geregeld wordt bijgestuurd en een doeltreffende remediëring voor de cursist kan worden opgezet. Cursisten worden accuraat geïnformeerd over de evaluatiepraktijk, hebben een inzicht in het vooropgestelde beheersingsniveau en krijgen voldoende gerichte feedback over hun leervorderingen en werkpunten.

De evaluatiepraktijk van alle modules is voorbeeldig afgestemd op de basiscompetenties. Er wordt een evenwichtige mix tussen het peilen naar inzichtelijke kennisverwerving en functionele competentiegerichte toepassing van de verworven kennis gehanteerd. Naast het gericht competentie- is het criteriumgericht evalueren in quasi alle modules een verworvenheid wat gezien de gangbare praktijk in Vlaanderen, excellent is.

De evaluatie van het werkplekleren is zonder meer een voorbeeld van beste praktijk. De onderverdeling in zes kerncompetenties, de graduele opbouw van de competenties gekoppeld aan de bouwstenen, het transparante deliberatiesysteem en de descriptoren die cursisten en mentoren een goed inzicht geven in het verwachte beheersingsniveau zijn sterke elementen die de vrucht zijn van een constructieve en doelgerichte samenwerking in de vakgroep.

Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het centrum heeft voor JGZ net als voor de andere opleidingen een concept van leer- en trajectbegeleiding uitgewerkt dat spoort met de prioriteiten die de overheid legt. Het intake- en informatiebeleid is kwaliteitsvol uitgebouwd en de informatiemomenten worden door de cursisten als een sterk punt benoemd. De peiling naar motivatie, historiek, logisch redeneren en taal- en schriftelijke vaardigheden bij intake heeft een voorspellende waarde. De individuele trajectbegeleiding en -opvolging vormen samen met de extra mogelijkheden tot leerondersteuning een meerwaarde voor de cursist. De cursisten waarderen naast deze faciliteiten de betrokkenheid van de leraren op hun leervorderingen en welbevinden en hun laagdrempelige opstelling. Dat neemt niet weg dat de opleiding JGZ op het vlak van leerbegeleiding nog groeimogelijkheden heeft. Het EVC-beleid verdient zeker meer aandacht. Een doorgedreven EVC-beleid zal de heterogeniteit in de groepen reduceren. Het cursistenondersteuningsstelsel (COS) kan op een meer doelgerichte manier vorm krijgen over de beroepsopleidingen en het aanbod AAV heen via een doordachte programmatie van de op komst zijnde geletterdheidsmodules en de inrichting van andere vormen van ondersteuning. Een doelgerichte centruminterne informatieoverdracht over de cursisten en hun leervorderingen ontbreekt nog. Het gebruik van een digitaal cursistenvolgsysteem dat ook de doeltreffendheid van de vele ondersteunende initiatieven monitort, zal een meerwaarde vormen.
Afstemming met partners	Het centrum onderhoudt netoverschrijdende samenwerkingsverbanden. De samenwerking met HIVSET vormt een meerwaarde, zeker naar naamsbekendheid. Met het werkveld wordt via de stagebegeleiders doelgericht samen gewerkt. Toch kan de inzet van mentoren en het werkveld bij de interne kwaliteitszorg nog op een meer doordachte manier vorm krijgen.
Professionalisering	De vakgroep wil als zelfsturend team functioneren, beschikt over een bijzonder sterk zelfevaluerend vermogen en zorgt op een planmatige wijze voor de kwaliteit van de opleiding. Opvallend is ook de grote betrokkenheid van de leraren op de cursisten en hun leervorderingen, hun voortdurende dynamiek en sterke ontwikkelingsgerichtheid. Er wordt constructief en hecht samengewerkt binnen het team JGZ. De gerichte coaching en de ondersteuning van het team door de opleidingscoördinator spelen eveneens een cruciale rol. Het JGZ-team beschikt zeker over voldoende draagkracht, deskundigheid en engagement om de opgebouwde sterke kwaliteit verder te borgen en de hierboven geformuleerde uitdagingen op een kwaliteitsvolle manier aan te gaan.

3.1.1.5 Spaans richtgraad 1, Spaans richtgraad 2, Spaans richtgraad 3, Spaans richtgraad 4

Voldoet

De leerplandoelen nodig voor het bereiken van de basiscompetenties worden in voldoende mate aangeboden en geëvalueerd.

Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Leerloopbaan</i> <i>Outcomes</i> <i>Tevredenheid</i>	Uit de leerprestaties blijkt dat de leerplandoelstellingen in voldoende mate worden bereikt. In het algemeen slaagt het centrum erin de cursisten te laten doorstromen naar de vervolgmodule van de richtgraad. Uitval heeft vooral te maken met privé redenen of omdat een vervolgmodule niet ingericht wordt. In richtgraad 3 is het opvallend dat de cursisten de cursus overdoen en niet opnieuw deelnemen aan de eindevaluatie. De cursisten volgen Spaans voor hun persoonlijke ontwikkeling.
---	--

De cursisten verklaren dat zij tevreden zijn over de inzet en de begeleiding van de leraren al zien zij ook grote verschillen in agogische aanpak. Daarnaast melden de cursisten dat niet elke leraar het aanvangsuur van de lessen respecteert waardoor onderwijstijd verloren gaat.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Doelmatigheid
Beheersingsniveau
Samenhang*

Nagenoeg alle leerplandoelen worden aangeboden en er is aandacht voor verschillende tekstsoorten en voor het beheersingsniveau. Het aanbod is afgestemd op de leerinhouden van de gebruikte leerboeken in de richtgraden 1 en 2. Daarnaast bieden de leraren extra lesmateriaal aan. Het frequenter gebruik van authentiek en actueel audio- en videomateriaal in richtgraad 2 kan het bereiken van alle luisterdoelen optimaliseren. In richtgraad 3 is er een syllabus met een ruim aandeel multimediamateriaal en met authentieke en actuele teksten en videofragmenten in overeenstemming met de leerplandoelen van Vantage 1.

De leraren houden rekening met de kenmerken en interesses van het doelpubliek, maar ook met de tekstsoorten en tekstkenmerken die aan bod moeten komen volgens de leerplannen.

De leraren zijn zich bewust van de leerplandoelen en respecteren de leerlijn die in de leerboeken aanwezig is. Zij maakten afspraken over de horizontale en verticale samenhang en proberen de doelen meer en meer geïntegreerd aan te bieden.

Uit de klasbezoeken blijkt dat de instructietaal niet consequent de doeltaal is. De ongeschreven centrumafspraken is dit gradueel in te voeren vanaf richtgraad 1. Er is echter een groot verschil tussen de leraren. Op die manier krijgen de cursisten geen gelijke kansen om de correcte spreek- en luisterattitudes te verwerven. De leraren organiseren af en toe extra-murosactiviteiten om de cursisten in contact te brengen met de Spaanse en Latino cultuur.

Onderwijsorganisatie

*Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen*

De groepen in de verschillende lesplaatsen zijn kleiner dan de deler en de doorstroming naar hogere niveaus kan daardoor niet altijd verzekerd worden. In het niveau richtgraad 3 en 4 blijven cursisten vaak verschillende jaren zitten. Vorig schooljaar zaten de modules Vantage 1 en Effectiveness 1 samen, wat niet functioneel is voor het realiseren van de onderwijsdoelen.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting*

In alle klassen zijn voldoende ICT-middelen ter beschikking. Deze middelen worden niet systematisch effectief ingezet om de leerplandoelstellingen aan te bieden.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback*

Uit de evaluatiepraktijk van 2013-2014 blijkt dat alle onderwijsdoelen aan bod komen, afgestemd op het verwachte beheersingsniveau.

Al zoeken de leraren naar een gepast evenwicht tussen kennis en vaardigheden, toch blijkt in de realiteit dat de ondersteunende kennis nog een te groot gewicht krijgt in de totale puntenverdeling.

De taalcorrectheid wordt ook in rekening gebracht bij spreekvaardigheid en bij schrijfvaardigheid, wat de balans van de evaluatiepraktijk laat doorslaan in de richting van kennis.

Het centrum heeft duidelijke afspraken over de puntenverdeling in de taalafdeling en er zijn scorewijzers voor het beoordelen van schrijf- en spreekvaardigheid. Na analyse van deze scorewijzers blijkt dat vooral bij schrijfvaardigheid in richtgraad 1 de criteria voor de te produceren teksten te hoog liggen.

Voor spreekvaardigheid is de link tussen de opgave van de evaluatie en het beoogde spreekdoel niet altijd transparant.

Voor lees- en luistervaardigheid ontbreekt de bronvermelding, waardoor vaak onduidelijk is of het gaat om semi-authentiek materiaal in richtgraad 2.

In de evaluaties staan enkele goede praktijkvoorbeelden van taakgerichte opdrachten die vertrekken vanuit de leerplandoelen en die inspelen op de interesse van het doelpubliek. De leerplandoelen zijn een referentiekader bij het opstellen van de evaluaties, maar dit verdient systematische opvolging. De cursist weet dat hij in richtgraden 1 en 2 klassiek geëvalueerd wordt in januari en mei en dat in richtgraad 3 de gespreide evaluatie enkel de spreek- en luistervaardigheid toetst.

Feedback na het evaluatiemoment in januari is standaard voorzien, al dan niet klassikaal. De cursist is zich echter nog te weinig bewust van zijn eigen leerproces omdat de leerdoelen onvoldoende toegelicht worden.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Voor cursisten die al een zekere voorkennis hebben zijn er korte oriënterings- en uitgebreide toelatingsproeven. Beiden kunnen efficiënt gebundeld worden tot één valide, betrouwbare en transparante toets om een vlottere oriëntering mogelijk te maken.

Leraren zijn betrokken bij hun cursisten en begeleiden hen waar nodig om de leerstof te kennen. Daarbij wordt het bestaande leerplatform nog niet gebruikt als extra tool voor remediëring of ondersteuning, of om te differentiëren.

Deskundigheidsbevordering

Beginsituatieanalyse

Overleg

Vorming

De competentie binnen de vakgroep is onvoldoende in kaart gebracht. De leraren zijn zelf verantwoordelijk voor hun vormingstraject.

Er is vakoverleg over alle talen heen, waarbij inhoudelijke thema's zoals de evaluatiepraktijk en het onderwijsaanbod nauwelijks aan bod komen. De aanwezige interne expertise wordt te weinig gedeeld, en ook informeel hebben de taalleraren zelden overleg.

De lerarengroep geeft nochtans blijk van voldoende motivatie en bereidheid om de nodige inhoudelijke bijstellingen uit te voeren.

3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'?

Omdat het centrum huurder is van alle leslocaties wordt er samengewerkt met andere preventiediensten. Het centrum doet hiervoor de nodige inspanningen. Op die manier kent het CVO de meeste tekorten op het vlak van BVH. Het kan hiervoor terugvallen op verplichte controleverslagen. Een aantal ontbreken er nog. Dit is o.m. het geval voor het brandveiligheidsverslag, het verslag van de interne dienst, de asbestinventaris van sommige lesplaatsen. Enkele deskundigheidsverslagen zijn gedateerd en worden niet tijdig hernieuwd door de eigenaars. Dit is o.m. het geval voor de keuring van de elektrische laagspanningsinstallatie en de verwarmingsinstallatie, ook weer voor sommige lesplaatsen.

De onderwijsinstelling tracht op een systematische manier de vastgestelde tekorten te beheersen, maar de afhankelijkheid van de eigenaars is zo groot dat een aantal vastgestelde tekorten laattijdig of helemaal niet worden aangepakt. De samenwerking tussen de lokale preventieadviseur en de coördinerende preventieadviseur verloopt wel vlot. De doorstroom van de informatie naar het LOC en het bestuur kan beter.

De onderwijsinstelling informeert haar personeel en haar cursisten te weinig. De meeste inspanningen gaan naar de organisatie van evacuatie-oefeningen.

Uit de controles en adviezen van externe controlediensten, de interne dienst en de externe diensten blijken er enkele tekorten te zijn opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid. De tekorten die het centrum zelf kan aanpakken, worden systematisch beheerd via het jaaractieplan. De tekorten waar het centrum afhankelijk is van de eigenaars zijn op het ogenblik van de doorlichting nog onvoldoende opgelost.

Dit is zeker het geval voor de opmerkingen in het brandveiligheidsverslag van de hoofdvestigingsplaats. Deze afhankelijkheid laat zich ook voelen wanneer de geldigheidsduur van deskundigheidsverslagen verlopen is en de eigenaar laattijdig of niet reageert om nieuwe controles aan te vragen. Van sommige lesplaatsen ontbreken nog deskundigheidsverslagen.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting bijna alle lesplaatsen. Zij merkte weinig situaties op die wijzen op een onaanvaardbare leeromgeving. Enkel op de hoofdvestigingsplaats zijn sommige trapeleuningen niet conform en is een uitgang 's avonds afgesloten.

Uit controles en adviezen van de interne dienst en de externe diensten op het vlak van gezondheid en hygiëne blijkt dat het centrum weinig tekorten moet beheersen. Op één lesplaats zijn er geen gescheiden toiletten voor personeel en cursisten. De instelling onderneemt acties om zich in regel te stellen met de verzorgingslokalen en de gebrevetteerde hulpverleners.

De onderwijsinspectie merkte inzake gezondheid en hygiëne geen situaties op die wijzen op een onaanvaardbare leeromgeving.

De instelling krijgt een beperkt gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Het systematisch opsporen van tekorten is niet volledig voor alle lesplaatsen en de samenwerking met de eigenaars resulteert onvoldoende in de gevraagde verbeteracties van tekorten die vastgesteld zijn in deskundigheidsverslagen. Wanneer de instelling de kwaliteit van haar bewoonbaarheid en veiligheid consequenter bewaakt, daadkrachtiger tekorten beheerst en in samenspraak met de eigenaars verbeteracties uitvoert, moet het mogelijk zijn deze verbetering op eigen kracht vorm te geven.

3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft het centrum de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet volwassenenonderwijs (DV), art. 56,6°)	ja

3.2 Respecteert het centrum de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Heeft het centrum een reglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet volwassenenonderwijs (DV), art. 120 en 121)	neen
• de bijdrageregeling (art.120 en 121 DV)	ja
• het reglement van orde (art. 120 DV)	ja
• het evaluatiereglement dat minstens de evaluatievoorwaarden, de vorm van elke evaluatie, de tijdvakken waarbinnen de evaluaties worden afgelegd, de samenstelling van de evaluatiecommissies, de wijze van beraadslaging door de evaluatiecommissies en bekendmaking van evaluatieresultaten en de procedures voor afhandeling van conflicten en vrijstellingen omvat (art. 39 en 120 DV)	neen
• informatie over de klachtenprocedure (art. 120 DV)	ja
Respecteert het centrum de vakantieregeling en de aanwending van de onderwijstijd? (art. 26 DV)	ja
• het centrum is gedurende 40 weken administratief geopend	ja
• een module kan starten op elk ogenblik van het schooljaar en gespreid worden over een aantal dagen en weken, zoals het centrum het nodig acht, met inachtneming van de vakantieregeling	ja
• een centrumbestuur organiseert het opleidingsaanbod op die manier dat het aantal geplande lestijden overeenstemt met het aantal te organiseren lestijden, zoals bepaald in de opleidingsprofielen. Lestijden die samenvallen met een wettelijke, decretaale of reglementaire feestdag, worden geacht gepland te zijn	ja
• om een correcte uitvoering van de vakantieregeling mogelijk te maken, kan het aantal geplande lestijden maximaal 8% afwijken van het aantal te organiseren lestijden zoals bepaald in de opleidingsprofielen	ja
Ontwikkelt het centrumbestuur een kwaliteitszorgsysteem met betrekking tot (art. 52 DV)	ja
• de organisatie van het onderwijsaanbod	ja
• de leertrajectbegeleiding op het niveau van de individuele cursist	ja
• de uitvoering van andere onderwijsopdrachten en bevoegdheden toegekend aan de centra	ja
• de organisatie en het beheer van de instelling zodat de doelstellingen van de organisatie behaald worden	ja
• de behandeling van de cursist en van de personeelsleden met respect voor hun rechten en plichten	ja
• de uitvoering van de administratieve en organisatorische opdrachten en bevoegdheden toegewezen aan de centra	ja
• de permanente vorming van het personeel	ja
Realiseert het centrumbestuur dit kwaliteitszorgsysteem door permanent en op eigen initiatief toe te zien op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten? (art. 52 DV)	ja
Beoordeelt en certificeert het centrum de reeds verworven competenties? (art. 3,6°)	ja

4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Kostenbeheersing cursisten

- Doelgerichtheid** De manier waarop de instelling de kosten voor haar cursisten beheerst, kadert binnen de LBC-missie. Het centrum streeft ernaar om de kosten van de opleiding voor de cursisten zo laag mogelijk te houden.
Het centrum respecteert hierbij de wettelijke voorschriften en verantwoordt zich naar de cursisten toe door middel van een transparante kostenstructuur en door een open communicatie.
Vooral in de beroepsgerichte opleidingen streeft het centrum ernaar om de kostendragers beter in kaart te brengen en het aanvullend budget van het bestuur voor cursistenactiviteiten efficiënt te benutten.
- Ondersteuning** Voor de inventarisatie van de verschillende kostensoorten doet het centrum een beroep op de leerkrachten en de coördinatoren. In overleg met de directie moet dit leiden tot een kostenbesparing voor de cursisten.
Mits akkoord van de centrumleiding hebben cursisten ook de mogelijkheid om de opleidingskosten te betalen aan de hand van een spreidingsplan. Een kleine minderheid maakt hiervan gebruik.
Het centrum biedt de cursisten tevens ondersteuning aan bij het invullen van aanvragen voor diverse tegemoetkomingen, waarvoor cursisten in aanmerking komen.
- Doeltreffendheid** De doeltreffendheid van de verschillende initiatieven is nog niet gemeten. Het zijn vooral de coördinatoren die hierin een antennefunctie vervullen.
In de traditionele tevredenheidsmetingen hebben de cursisten wel de mogelijkheid om hun mening hierover in het algemeen te formuleren.
- Ontwikkeling** Het centrum werkt proactief in die mate dat het op zoek gaat naar gunsttarieven voor het aanschaffen van leermiddelen en softwareproducten. Ook de leerkrachten worden meer en meer geresponsabiliseerd om kostenbesparend te werken. Toegestane spreidingsplannen maken dat de instelling deze inningen moet opvolgen. Dit stelt hen in staat om evoluties hierin te detecteren.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid	Het centrum heeft geen uitgeschreven visie op evalueren. De missie is richtinggevend. De concrete invulling van de visie op evalueren gebeurt dan ook door de verschillende teams of door de individuele leraar. De interne kwaliteitszorg richt zich de volgende drie schooljaren bewust naar een competentiegericht onderwijs, wat tevens een competentiegerichte evaluatie inhoudt. Een jaaractiefiche concretiseert de vooropgestelde doelstellingen. Een tijdspad hierin ontbreekt.
Ondersteuning	Traditiegetrouw hebben de teams en de leraren een grote autonomie in de keuze van de evaluatievormen. Door het gebrek aan structurele ondersteuning is de kwaliteit van de evaluatiepraktijken sterk opleidingsafhankelijk. Hoe duidelijker de afspraken tussen de leraren, hoe gelijkgerichter de evaluatiepraktijk verloopt. De interne kwaliteitszorg plant wel een interne en een externe ondersteuning en coaching van het lerarenkorps, hetgeen de professionaliteit ervan kan verhogen.
Doeltreffendheid	Het nagaan van de doeltreffendheid van de invoering van een competentiegerichte evaluatie is niet voorzien in de jaaractiefiche. Het centrum verwijst naar het coördinatoren- en directieoverleg om het vernieuwingsproces op te volgen.
Ontwikkeling	Het centrum beoogt in een eerste fase de inventarisatie van de bestaande evaluatiepraktijken in de verschillende opleidingen. Daarnaast wil het de aanwezige expertise benutten om samen met externe begeleiding het vernieuwingsproces vorm te geven. Vanuit de centrumleiding wordt proactief gehandeld onder de vorm van literatuurstudie en het volgen van nascholing.
Inbreuk(en) op regelgeving	Het evaluatiereglement voorziet geen procedure voor betwistingen over vrijstellingen van evaluaties (Decreet volwassenenonderwijs, 15-06-2007, art.39 6°).

5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Naast de overheveling van de hoofdvestigingsplaats en de verschuivingen in het onderwijsaanbod is ook het directieteam de voorbije jaren gewijzigd. De vernieuwde centrumleiding levert dan ook inspanningen om de twee bestaande culturen te integreren en te motiveren om samen de LBC-visie te realiseren. Het centrum werkt volgens het uitgetekende organogram met duidelijke taakverdelingen en met een gestructureerd overleg. De onderwijskundige aansturing van de verschillende opleidingen in de studiegebieden Algemene vorming en Personenzorg (AV/PZ) gebeurt door coördinatoren en opleidingsteams. De beroepsgerichte opleidingen hebben op het vlak van samenwerking meer ervaring dan de opleidingen die gericht zijn op persoonlijke ontwikkeling. Hiermee bedoelt het centrum opleidingen zoals Vreemde talen, Informatica, Naaien, Diversen en Tuinbouw (VINDT). Voor ondersteunende taken kan het centrum een beroep doen op de centrale diensten van LBC. Omdat het centrum geen huisvesting in eigen beheer heeft, vereist dit een permanent overleg met andere organisaties. Infrastructurele problemen en een aanzienlijke groepsgrootte wegen soms op de kwaliteit van de opleidingen AV/PZ. Het overleg is hier blijkbaar niet altijd even doeltreffend.
- Visieontwikkeling** De implementatie van de LBC-visie op onderwijs verloopt volgens een gezamenlijk meerjarenbeleidsplan. Het vorige meerjarenbeleidsplan werd geëvalueerd en het nieuwe meerjarenbeleidsplan is in voorbereiding. Het centrum mist nog een eigen, gedragen visie voor het geheel van de beroepsopleidingen van PZ en hun relatie met AV. Omwille van de grote verschuivingen in het onderwijsaanbod zoekt het centrum naar een manier om de VINDT-opleidingen aan te passen aan de gewijzigde maatschappelijke vraag. Het centrum houdt hierbij rekening met de sterke regionale concurrentie. De centrumspecifieke jaaractiedoelen van CVO Turnhout-Hoogstraten zijn voor de volgende jaren vooral gericht op onderwijskundige en onderwijsondersteunende aspecten, minder op output.
- Besluitvorming** Pas recentelijk is het centrum vertegenwoordigd in het lokale overlegcomité van LBC. Voorheen was hiervoor weinig interesse. In de beroepsgerichte opleidingen AV/PZ is er een meer gedragen besluitvorming omdat het centrum opteert voor een gecoördineerde werking met zelfsturende teams. De kruisbestuiving tussen deze teams is evenwel nog beperkt. In de diverse VINDT-opleidingen is het moeilijker om tot een gecoördineerde werking te komen. In sommige opleidingen zijn er afspraken, in andere werken de leraren individueel. Het centrum hanteert algemene vergaderingen om de strategische doelen aan alle personeelsleden toe te lichten.
- Kwaliteitszorg** De interne kwaliteitszorg maakt goed gebruik van het gemeenschappelijk LBC-kader. Op basis van de actiefiches, de actiemonitor en de evaluatiefiches worden verbeterprocessen wel degelijk en volgens de PDCA-cirkel aangepakt. Op die manier bewaakt en verbetert het centrum de eigen werking. Systematische cursisten- en personeelsbevragingen dragen hiertoe bij. Relevante opmerkingen hieruit worden geïntegreerd in het interne kwaliteitszorgsysteem. De interne kwaliteitsbewaking is echter nog onvoldoende doorgedrongen tot op het niveau van de opleidingen, van het agogisch-didactisch handelen door alle leraren en van de gerealiseerde output.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM

6.1 Wat doet het centrum goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De afstemming op het nieuwe leerplan AAV.
- De afstemming van het onderwijsaanbod op de basiscompetenties in de opleidingen Begeleider in de kinderopvang en Begeleid(st)er buitenschoolse kinderopvang.
- De uitmuntende onderwijskwaliteit in de beroepsopleiding Jeugd- en gehandicaptenzorg door een doordachte graduele opbouw en een sterke competentiegerichtheid.
- De excellente competentie- en criteriumgerichtheid van de evaluatie van het werkplekleren in de beroepsopleiding Jeugd- en gehandicaptenzorg.
- De wijze waarop het centrum zijn tweedekansfunctie en maatschappelijke opdracht opneemt.
- Het systeem van opleidings- en trajectcoördinatoren in de opleidingen AV/PZ.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het streven om de kosten van de opleiding voor de cursisten zo laag mogelijk te houden.
- De betrokkenheid van de leraren op de leervorderingen van de cursisten.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aanzet tot het aansturen van onderwijskundige vernieuwingen.

6.2 Wat kan het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Drijf de validiteit van de evaluatiepraktijk in de opleiding AAV nog op.
- Organiseer het onderling overleg binnen de ICT-opleidingen ten einde de gelijkgerichte aanpak te bevorderen.
- Verhoog de kwaliteit en de leerplangerichtheid van de evaluatiepraktijk in de ICT-opleidingen.
- Stimuleer het gebruik van de elektronische leeromgeving in de ICT-opleidingen.
- Drijf de competentie- en criteriumgerichtheid van de evaluatiepraktijk in de opleidingen Begeleider in de kinderopvang en Begeleid(st)er buitenschoolse kinderopvang verder op.
- Voer binnen het aanbod AV/PZ een doorgedreven EVC-beleid en differentieer gericht het onderwijsleerproces en de leertrajecten volgens de leernoden van de cursisten.
- Zorg voor een structurele kruisbestuiving tussen de beroepsopleidingen en het aanbod algemene vorming.
- Bewaak de groepsgrootte in AV/PZ zodat deze niet langer een bedreiging vormt voor de onderwijskwaliteit.
- Voorzie in de minimale didactische uitrusting voor een kwaliteitsvol aanbod AV/PZ.
- Hanteer in de taalafdeling de leerplandoelen consequent als referentiekader voor aanbod en evaluatiepraktijk en bespreek dit in een vakvergadering.
- Stimuleer het gebruik van multimedia en van de elektronische leeromgeving in de taalafdeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Breng de doeltreffendheid van de kostenbesparende maatregelen voor de cursisten beter in kaart.
- Hanteer een cursistenvolgsysteem met het oog op een gerichte centruminterne informatieoverdracht en een monitoring van de opgezette ondersteuning.

Wat betreft het algemeen beleid

- Ontwikkel een visie op beroepsgerichte opleidingen in samenhang met algemene vorming.
- Verzamel en analyseer gerichte data voor het ondersteunen van de interne kwaliteitszorg op opleidingsniveau.

6.3 Wat moet het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De instelling moet maatregelen nemen om de organisatie van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, de bewoonbaarheid en de veiligheid, de gezondheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving te verbeteren.

Wat betreft de regelgeving

- Het centrum moet de procedure voor betwistingen over vrijstellingen van evaluaties opnemen in het evaluatiereglement (Decreet volwassenenonderwijs, 15-06-2007, art.39 6°).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **13-10-2017** opnieuw een controle uit.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het secundair volwassenenonderwijs.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Het inspectieteam stelde volgende inbreuk(en) vast:

Het centrum moet de procedure voor betwistingen over vrijstellingen van evaluaties opnemen in het evaluatiereglement (Decreet volwassenenonderwijs, 15-06-2007, art.39 6°).

Om deze inbreuk(en) op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **13-10-2017** opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Robert VANDEPUT de inspecteur-verslaggever	Greet JANSEN de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum	